

Målnummer:	UM19086-19	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2020-05-13		
Rubrik:	Vid prövningen av ett ärende om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 f § tillfälliga lagen ska, i det fall Migrationsverkets första utvisningsbeslut har upphävts, handläggningstiden hos Migrationsverket i utvisningsärendet räknas från Migrationsverkets senare utvisningsbeslut.		
Lagrum:	• 16 f § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige		
Rättsfall:	•		

REFERAT

JMH ansökte om asyl den 28 december 2014. Migrationsverket avtog den 8 juli 2016 hans ansökan och beslutade att utvisa honom ur Sverige. JMH överklagade beslutet till migrationsdomstolen, som den 29 september 2016 upphävde Migrationsverkets beslut och visade målet åter till verket på grund av brister i verkets beslut och underliggande utredning.

Den 30 november 2017 beslutade Migrationsverket återigen att avslå JMH:s ansökan om asyl och utvisa honom ur Sverige.

JMH överklagade beslutet och yrkade att han skulle beviljas uppehålls- och arbetstillstånd samt statusförklaring och resedokument. I andra hand yrkade han att han skulle beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning. JMH ansökte även om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 f § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (tillfälliga lagen).

Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (2019-11-20, ordförande Lindahl och tre nämndemän), avtog överklagandet och angav som skäl vad gäller frågan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt tillfälliga lagen följande. Eftersom JMH:s beslut om utvisning fattades den 8 juli 2016, dvs. före den 20 juli 2016, uppfyller han inte kraven för att få uppehållstillstånd enligt 16 f § tillfälliga lagen. Att beslutet undanröjts och ärendet återförvisats samt att det nu prövade beslutet fattats efter den 20 juli 2016, påverkar inte denna bedömning.

JMH överklagade domen och yrkade att målet skulle återförvisas till Migrationsverket för fortsatt handläggning i frågan om uppehållstillstånd på grund av anknytning till sina barn. I andra hand yrkade han att han ska beviljas uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl, anknytning eller för studier på gymnasial nivå. Han förde fram bl.a. följande till stöd för sitt yrkande om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. I Migrationsverkets rättsliga kommentar angående 16 f § tillfälliga lagen (SR 41/2018) anges att det vid en återförvisning från migrationsdomstolen fortfarande är tiden för det första avslagsbeslutet som ska vara avgörande för bedömningen om bestämmelsen är tillämplig. Migrationsverkets bedömning i den rättsliga kommentaren har inte stöd i förarbetena till lagen. Det var inte heller på grund av honom som målet återförvisades till Migrationsverket. Det första beslutet om utvisning den 8 juli 2016 fattades ostridigt på bristfälligt underlag. Migrationsverkets bristfälliga hantering av hans ärende har medfört orimliga konsekvenser för honom.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2020-05-13, Benson, Schultzberg, referent och Braun Hotti), meddelade inte prövningstillstånd i fråga om statusförklaring, uppehållstillstånd enligt utlänningslagen, utvisning och resedokument. Migrationsöverdomstolen meddelade prövningstillstånd i fråga om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 f § tillfälliga lagen och yttrade i denna del:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om, vid prövningen av ett ärende enligt 16 f § tillfälliga lagen, beräkningen av handläggningstiden i utvisningsärendet ska utgå från Migrationsverkets första utvisningsbeslut, som upphävts av migrationsdomstol, eller från Migrationsverkets senare utvisningsbeslut.

2. Tillämplig bestämmelse, m.m.

En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om bl.a. beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016 (16 f § första stycket 3 tillfälliga lagen).

Möjligheten till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för vissa utlänningar som väntat länge på beslut infördes i 16 f § tillfälliga lagen den 1 juli 2018. I förarbetena till bestämmelsen uttalades bl.a. följande. Syftet med förslaget är att ge en möjlighet till uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för den grupp ungdomar vars utsikter till uppehållstillstånd kraftigt försämrats på grund av mycket långa handläggningstider hos Migrationsverket. Eftersom det är de långa handläggningstiderna som har lett till att möjligheterna till uppehållstillstånd har försämrats för den aktuella gruppen anser regeringen att det är godtagbart att ställa som krav att handläggningstiden ska vara av en viss längd för att en utlänning ska omfattas av förslaget. Det bör krävas att handläggningstiden i det enskilda ärendet hos Migrationsverket uppgår till 15 månader eller längre för att en utlänning ska omfattas av förslaget. För den som redan har fått ett utvisningsbeslut bör beräkningen av handläggningstiden utgå från datumet för Migrationsverkets beslut om utvisning. (Prop. 2017/18:252 s. 32.)

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

En av förutsättningarna för att kunna beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 f § tillfälliga lagen är att beslutet om utvisning har fattats, eller annars skulle fattas, 15 månader eller senare från registreringsdatumet men tidigast den 20 juli 2016.

Migrationsdomstolen har gjort bedömningen att JMH inte uppfyller kraven för att få uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eftersom verkets första beslut att utvisa honom fattades den 8 juli 2016, dvs. före den 20 juli 2016.

Migrationsöverdomstolen konstaterar att migrationsdomstolen till grund för sin prövning har lagt det utvisningsbeslut av Migrationsverket som senare upphävts av migrationsdomstol.

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer har ett upphävt beslut inte några faktiska verkningar. Ett upphävt beslut kan alltså inte längre läggas till grund för en på författning grundad rättighet eller skyldighet. Av ordalydelsen i 16 f § första stycket 3 tillfälliga lagen framgår inte att något annat skulle gälla vid tillämpning av bestämmelsen.

Migrationsverket fattade det senare - fortfarande gällande - beslutet om utvisning den 30 november 2017, dvs. mer än 15 månader efter att JMH ansökte om asyl hos Migrationsverket och inte tidigare än den 20 juli 2016. Migrationsöverdomstolen konstaterar att JMH därmed uppfyller kravet i 16 f § första stycket 3 tillfälliga lagen.

Migrationsdomstolens dom i den del den avser uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ska därför upphävas och målet visas åter till Migrationsverket för prövning av om övriga förutsättningar för att bevilja JMH uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå är uppfyllda.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom i den del som avser uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och visar målet åter till Migrationsverket för prövning i enlighet med vad som anges i denna dom.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2017/18:252 s. 32
